

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о год. 6-й пополудни.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперника (Ліндого ч. 9.) Екс-
педиція місцева в Агенції Со-
коловского в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
15 кр. від стрічки.

Плачі „Галичанина“.

В тринадцяти числах розписав ся «Галичанин» про львівську духовну семинарію. Хто є автором сих скандальних статей, нас обходить мало, хоть з безнастанних запевнень автора, «sacerdos sum», «моє сьвященническое званіє» і т. д. можна би судити, що їх сьвященник не писав. Та менша о се! Дістало ся в тих статтях ректори, о. митратови Туркевичеві, може найбільше за его сердечність і приступність для питомців семинарії. Дістало ся духовникови, о. пралатови Дольницькому, котрому закинув автор, що на екзортах місто наук духовних розказує казки, хоть ми знаємо, що проповіді о. Дольницького суть свого рода спеціальністю. Розпочинає він їх від казки, як сам каже, «від веселого», але з сеї казки виводить він прекрасні, високі науки, що вповні гармонізують з его праведним житєм. Дістало ся там всім иншим настоятелям, а спеціально префектам, котрих автор зве префектами від «польовань», а в своїм безличнім цинізмі радить їх заступити поліціянтами, що сповнили би свій обовязок совіснійше, а їх удержанє винесло би в не порівнянню дешевше. (ч. 213). Дістало ся вкінці в тих статтях питомцям, розумієсь, народовцям, котрих автор відсуджує від віри, закидає їм простацтво, а о мало що не робить їх розбишаками. З всіх статей виносить ся справді враженє, немовби наша семинарія була якоюсь печерою розбишак, а не інститутом, з якого мають вийти будучі моральні провідники народа. Однак з тих статей, в котрих автор добирає що найчорніших красок, віє та тенденція: «Зробіть ректором Мишковского, що наглядав за «фонетическими изданиями», або кого другого з «рус-

скої» партії; а в семинарії водворить ся лад і гаразд!» Ми будемо мали нагоду ще нераз висказати наш суд про статію «Галичанина» будьто в коротких нотатках, будьто в статтях, поки - що однак мусимо вже нині обізнати ся кількома словами до питомців-народовців і єсьмо певні, що голос наш прийме ся в їх серцях. Ми звизаємо нашу молодіж до як найсовіснійшого сповнюваня своїх обовязків в дома, церкві і на університеті, до поважання наших духовних властей до залишеня всяких, хотьби найневинніших псот, бо з найдрібнішої річи ворог кує для себе оружє против питомців-народовців і заряду семинарії. Се вказують хотьби й статію «Галичанина». Ми знаємо, що вороги наші уміють навіть підбунтовати нашу молодіж, щоби опісля витягнути з сего для себе пожиток. Ми не боїмо ся ніякої реформи, але боїмо ся, щоби на плечах питомців-народовців не влізли до заряду семинарії люди, яких би хотів бачити автор статей «Галичанина», що під позором реформи в семинарії будуть гасити духа народного, будуть деморалізувати сей спосіб нашу молодіж. Caveant alumni?.. Ми кличемо до нашої молодіжи в семинарії: «Маркіян Шашкевич, що вийшов з мурів семинарії, его глубока віра, его трудолюбивість, его сердечна любов до нашого народа нехай будуть провідною зірницею для питомців-народовців в мурях семинарії, як се пристойть будучим провідникам нашого народа!» Щоби вияснити перфідію і інтенції «Галичанина», з якими він статію про семинарію містив, звернемо в нинішнім числі увагу наших читателів на одив єї уступ, де автор говорить, що у питомців нема ніякого поважання для духовних властей. «Галичанин» пише в числі 222:

«Характеристичен слѣдуючий случай

въ доказательство того, як то воспитанники понимаютъ, що кому належится: Однажды зашелъ въ семинарію б. капитульный викарій о. Андрей Бѣлецкій, въ то время наивысшій сановникъ въ гр. кат. львовской архіепархіи. Между прочимъ вступилъ онъ въ музей IV года и тамъ разговаривалъ съ воспитанниками. Роспрошавшись, онъ хотѣлъ выйти, взялъ за клямку, но, увы, не могъ отперти дверей! Хотѣли ему помочи находившіяся въ музеѣ воспитанники, однако къ ничему не придались ихъ усилія. Кто-то на коридорѣ такъ сильно держалъ за клямку, що о. Андрей принужденъ былъ сидѣти въ музеѣ якъ бы пріарестованный. По истеченіи нѣкоторого времени злоумышленники, понятно воспитанники, пустили клямку и разбѣглись въ темрявѣ (такъ якъ свѣтло на коридорахъ потушили), но въ слѣдъ за вышедшимъ о. Андреемъ выкриковали совсѣмъ неприлично. Будь себѣ о. Андрей якимъ хочетъ, все же онъ тогда былъ властію въ архіепархіи наивысшею, а воспитанники должны бы знати, що власти належится честь, и що подобно, якъ они сегодня относятся къ начальству, могутъ въ будущности къ нимъ ихъ подчиненнымъ относиться. Если воспитанники семинарії не научатся, якъ имъ слѣдуетъ вестись въ отношеніи къ ихъ властямъ, то якъ же послѣ отъ духовенства надѣяться, не говоримъ уже послушанія, но хотя бы надлежащего уваженія для его архіереевъ и другихъ настоятелей?»

Читаємо сей уступ і не віримо своїм очам. Не вжеж так пише «Галичанин»? Не вжеж єму нараз так дуже почало залежати на повазі наших духовних властей, котру він систематично від довшого часу підкопував? Єсли сей огидний факт, про котрий «Галичанин» розказує, правдивий,

2

ГЕНРИК ПОНТОПІДАН.

Ласкавий хліб.

(Конець).

Спорохнявілий тапчан, знищену скриню, та рїжві старі дрібниці—ціле її майно—видерто їй з бідю та викинено крізь вікно; через нього можна було бачити тепер, як бігала з грізним виглядом на лиці по порожній кімнаті.

Хоч у останніх часах не було чимось незвичайним бачити Стину у такім стані. Давнійше була се добродушна та працювата жінка. По смерті чоловіка утримувала себе з кількома дітьми ретельною працею в полі і в загалі всюда, де було треба широких, сильних плечей та пари проворних рук. Від останньої однак осені, коли машина до молоченя стерла її руку, почала у розпучній боротьбі про житє шукати захисту у найбільшій потїшительці бідних, в добродійстві горівки. Від коли побачила, що весь її опір пустий і що не мине її Дім праці, запанувала нею розпука — тепер бігає по ізбі як дикий звір, в страшнім виді, у замащенім очіпку, зісуненім із напів лисої голови.

Гурток господарів і парубків, що зібрав ся у дверях, намагав ся вговорити її лагідно, але як лише хто з них зближив ся, або простягнув

до неї руку, нападав її скажений гнів, біла з цілої сили ногою до землі. У спокійних хвилинах плювала через вікно на хлопців, вони в крик — і гамір не утихав.

Нарешті з'явив ся вїт, по якого післано.

Прийшов просто із гумна — зігрітий, червоний, з пологою на волосою, в нових, сірих портках.

Перетиснув ся хутко через юрбу до ізби, станув посеред хати, висунув вперед ногу і підпер боки руками.

Коли нарешті Стина побачила, кого має перед собою, замовкла нараз і спокотїла. Поволи скорчена цофала ся, аж спина ся в найтіснійшій кутику, як у твердині.

Вїт йшов за нею і прошибав її грізним поглядом.

— Хіба не піднесеш руки на вїта — сказав вкінці.

Нараз притихло на дворі і в ізбі. Стина упала на колїна. Як до оборони піднесла перед себе чорні, худі, дрожачі руки, а її щокі кламцали, як би хотїла говорити. Але не видала голосу. Лише малі, чорні очі, що позападали ся над чолом, покритим червоними плямами — як вони благали!

Сумний се був вид...

Вїт підійшов іще крок до неї, аби її зловити. В сій хвилині дав ся чути сильний голос

з поміж юрби: «Ет, дайте їй спокій!» — Нараз обізвало ся кілька голосів: «Лішіть її!»

Вїт не обернув ся навіть. Пізнав голос Захаря Шмїда. Сильним рухом при допоміж кількох хлопів, що стояли недалеко, звязав Стині руки і ноги, почім винесло її хутко чотирьох людей, знова серед криків дїтвори.

Годї описати її крик — сей крик був одним із тих, що мусять залунати на-краю сьвіта, аж в областях неба... В дверях трїсли пута на її ногах і вона почала копати скажено довкола себе. Сьміх притих поміж хлопцями. Вїт кинув її миттю на віз, кількох людей скочило на нього, візник затяв коні — поїхали...

Скінчило ся... Люди розійшли ся.

Вїт і довгий Захар Шмїд глянули собі гостро в очі. Потім кождий пішов у свій бік.

Небаром якось переїздив парох до міста вигідною бричкою.

Мабуть догадував ся чогось незвичайного, бо коли минав саджавку, коло якої стояв гурток дїтий, спинив бричку і поспитав, що стало ся.

Немов одними устами, зі шпакми в руках відповіла дїтвори з дитинячою простотою:

— Ніщо, лише Стину Бекер забрали до буди.

то хто-ж навчив питомців сего легковаження, сеї понівірки найвисшого достойника нашої архієпархії по смерті кардинала Сембратовича, як не сам «Галичанин» своїм ідіотичним і брутальним дотепом: «капітулярний о. Андрей», повторюваним так часто в тім органі при різних напастях? Чи у «Галичанина» так дуже коротка пам'ять?

Хто причиняв ся до обниження поваги нашої духовної влади більше, як «Галичанин», що апробував нужденну демонстрацію в Відні против митрополита Сильвестра, хоть она була получена з тяжким ударом для Русі, бо зі знесенем віденської духовної семінарії? Хто довів до демонстрації против сего самого Достойника церкви на дни 8. грудня 1896 р., що виказала хиба одичіне одної частини нашого духовенства, як не «Галичанин»? Хто покійного Кардинала опльовував, відсуджував від чести лише з найнижших партийних інстинктів, як не «Галичанин»? Хто, навіть по смерти пок. Кардинала, в огиднім одичію, взивав, щоби на похоронах Кардинала, для віддання єму послідної прислуги, явило ся як найменше духовенства, а в кілька днів по похороні сего Праведника, сего справдішного святця, відсудив єго від віри, як не «Галичанин»? А за приміром «Галичанина» дозволив собі в закритій церкві станіславівської, в день по похороні Кардинала, один з бувших, тамошних сотрудників назвати Покійного таким іменем, якого ми повторити не можемо, а котрого не повинні були почути мурі церковні.

Чи се всьо, що робив «Галичанин» систематично від кількох літ, мало піднести повагу нашої духовної влади? Чим же суть ті лицемірні плачі «Галичанина» над браком пошановання для наших духовних зверхників, як не перфидією, а статією, міщені в тім органі чиж не вказують на се, що «Галичанинові» не стілько ходить о лад в семінарії, як о се, щоби в заряді єї засіли єго політичні сторонники?...

АРХІЄРЕЙСКЕ ПОСЛАНІЄ

Преосв. Еп. А. Шептицького.

Андрей Шептицкий

Божю Милостию і св. Апостольского Престола благословенієм
ЕПИСКОП СТАНИСЛАВІВСКИЙ

Вірним Епархії

Поздоровлене в Бозі і Архієрейске благословеніє!

(Конець).

До вас єще, мої милі братя з Буковини, особно ся відзиваю. Ви мені від всіх других миліші, бо ваше положенє труднїше, бо ви можете своїм поступованєм Церкві Христовій більшу славу принести, коли будете добрими Християнами, більшу неславу, коли будете злими. О межу живе з братьми того самого народу і язика, котрі однак до нашої Церкви не належать.

Тим братьям відлученим давайте завсїгди як найліпший примір християнського житя. Покажуйте правдивости нашої віри всіми чеснотами християнськими а на першім місци любовю. Знайте добре різницю нашої і їх віри — і не приймаючи їх блудів, показуйте їм самим правдиву, щирю, християнську любов.

Вкінці ще раз до вас всіх разом, братя мої милі, звертаю ся і прошу, щоби ви в кожній вашій праці і в кождім бажанні ніколи не тратили з очий Божої науки Ісуса Христа. Чи в праці економічній, чи просвітній, чи народній пам'ятайте, що лиш одна наука Ісуса Христа привносить нам спасенє і світло і силу, що з Єго креста спливає на нас через святі Тайни благодать Божя з неба. Тая благодать потрібна нам до всего. Черпаймо єї проте молитвою і побожним приступованєм до святых Тайн! Порозуміймо ліпше науку Вожу, переймїм ся нею, а всі праці наші будуть Богу милі, а нам хосенні.

А тепер, братя мої милі, яко малий доказ моєї любови і яко завдаток моєї праці над вами, котру в ім'я Боже починаю, уділяю кождому з осіб, вашим родинам, хатам, селам і мі-

стам і всім вашим працям Архієрейского благословенія:

»Благословенъ ты въ градѣ, и благословенъ ты на селѣ: Благословенна исчадія чрева твоего, и плоды земли твоея, и стада воловъ твоихъ и паствы овецъ твоихъ. Благословени житници твои: Благословенъ внигда входити тебѣ, и благословенъ внигда исходити тебѣ.... Да послеть Господь на тя благословеніе во хранилищахъ и на вся, на няже возложиши руку твою, на земли, юже Господь Богъ твой далъ тебѣ естъ. Да возставить тя Господь Богъ твой себѣ людъ святъ... И умножить ся Господь Богъ твой въ благая въ исчадіяхъ утробы твоея, и въ исчадіяхъ скотовъ твоихъ, и въ плодѣхъ земли твоея на земли твоей.... Да отверзеть тебѣ Господь сокровище свое благое, небо, еже дати дождь земли твоей во время свое: да благословить вся дѣла рукъ твоихъ.... Второзаконіа глава 58. 3 — 12. Благословен ти (народе мій любий) в містї, і благословений ти на селї: благословені діти твої і плоди землі твоєї; благословені стада волів твоїх і череди овец твоїх. Благословені шпихлірі твої. Благословений ти, коли виходиш і благословений поворот твій... Нехай Господь пішло благословенє на твої комори, і на все, на що тільки положиш руку свою на землі, котру Господь Бог Твій дав тобі. Нехай поставить тебе Господь Бог твій своїм народом святим... і най Господь Бог твій благословить тебе в родинї твоїй і в прибутку твоєї худоби і в плодах землі твоєї... Нехай отворить тобі Господь сокровище своїх дібр, небо, щоби оно зрошувало дощем ниви твої в догідний час, най благословить всі діла рук твоїх..

Благодать Господа нашего Ісуса Христа, и любви Бога, Отца и общеніе святаго Духа со всіми вами, аминь.

Станіславів в день св. Пророка Ілїї 1899.

† Андрей
епископ.

3 Державної Ради.

По заяві Яворского, яку ми подали у вчерашнім числі майже в повній основі, забрав голос пос. Тірк (Шенериянин). Він заявив, що сторонництво Шенерера не буде робити труднощій теперішньому правительству, що оказує добру волю, але не перестане бути сторонництвом радикальним. Звернений до Молодочехів, кличе: »Доведіть лише до домової війни між Німцями і Чехами в Чехах і на Шлеску! Можете бути певні, що тоді вйдуть там прускі війська! (Оплески по стороні Шенерериянів. Пос. Біянкін: »Ну, а що буде з Росією?« Пос. Кіттель: »Она вам певно не поможе!«) Далше заявляє ся пос. Тірк за відокремішненєм Галичини від Австрії

Пос. Яросевич жалить ся, що з заяви правительства не можна вирозуміти, яке становище займає оно зглядом руского народа в Галичині, а було се потрібним з огляду на тяжкі закиди, які підношено в послідних літах против краєвого правительства в Галичині і против части більшости. І в Галичині треба запоручити повагу і пошанованє законів. Бесідник жалить ся на гнетене руского людю і на насилья довершені при виборах.

Пос. Пальфі заявляє в імені чеської, феодальної шляхти, що безусловне знесенє язикових розпоряджень привнесло тяжку кривду чеському народови. Нарушено основи рівноправнєня і справедливости. (Оплески з сторони Молодочехів). Дорога, на яку вступило правительство, не веде до порозуміння. Кабінет, що на самім вступі перестав бути неутральним, утруднив порозумінє між народами. Сильним є почутє наших обовязків зглядом цісаря і держави; однак маю то глибоке пересвідченє, що тільки така проба в духу переведеня порозуміння могла би числити на поводженє, що опирала би ся в першій ряді на взаємнє пошанованю прав.

Пос. Стаціньский каже в імені свого сторонництва, що оно не вірить словам правительства. Польські людвці домагають ся пошанованя законів в Галичині, де закони тільки тоді виконують ся, коли суть на руку пануючій клїці і форитованим нею одиницям. Бесідник дає образ страшної нужди в Галичині і думає, що тільки в здемократизованю всего соціаль-

ного устрою можна видіти будучність суспільности. Тому треба вступати безвзглядно против всяких феодальних і клерикально-реакційних тенденцій. Тільки таке правительство, що буде ділати в тім дусі, може числити на перетє єго сторонництва.

Пос. Страньский каже, що день, в котрім знесено язикові розпорядженя, є днем сорому для Австрії. День 17. жовтня, той чорний вторник може достойно стати коло тих днів, в котрих прогано битви під Сольферіно і Садовою. (Оплески по стороні Молодочехів.) Бесідник не обвиняє обструкції, але обвиняє правительство, що перед обструкцією зложило оружє. Гр. Клярі є тільки »Strohmann-ом«, а позаним стоїть Голуховский. (Оплески.) Ще ні один президент міністрів, або міністер справ заграничних не поступив так невластиво зглядом династії і корони, як се стало ся тепер з Голуховским. (Сильні оплески з лавок Молодочехів.) По візваню президента, щоби бесідник не втягав корони до дискусії, др. Страньский звертає ся против міністра, Кіндінгера. Тайне порученє єго до чеських судів, що було предметом інтерпеляції Пацака, не велить нічого сподіватись від сего міністра. Кіндінгер завдячує свою кар'єру не правничим відомостям, лише сему фактові, що коли був при найвишій трибуналі радником двору, доносив Стремаєрови про внутрішні справи гофратів. Доносив він також Стремаєрови, що гофрати говорили на засіданях сенату. (Брежневский кличе: »Шпїон — міністром!« — Тірк: »Ви, пане, єсте доносчиком!« — Гец, звернений до Страньского: »То було дуже низьке!«) Далше заповів Страньский чеську обструкцію. Німецка обструкція була нагороджена, то і Чехи хотять спробувати. Бесідник кінчить: Ми не стратили нашої чести, але Австрія, та офіційальна Австрія, репрезентована графом Клярі, опустить, покрита соромом, XIX. вік і вступить такою в XX. вік. (Сильні оплески по стороні Молодочехів. Президент взиває бесідника до порядку.

Пос. Люпул заявляє, що для румунського клубу існують дві засади: повна автономія всіх країв і повне рівноправленє всіх народів.

Пос. Мальфаті (Італієць) витає з волею заяву правительства, що буде перестерігати конституції і буде поступати неутралью. Італійці не будуть робити труднощій для правительства.

Засіданя будуть відбувати ся до понедїлка що дня.

НОВИНКИ

— До рускої гімназії у Львові прийнято на сей рік шкільний 108 учеників до I класу, 87 до II., 68 до III., 66 до IV., 69 до V., 56 до VI., 48 до VII., 55 до VIII. класу, — разом 557. Гімназія має сего року 14 класу, бо крім VI. і VII-ої всі класи мають рівнорядні відділи.

— До нової учительської семінарії в Заліщиках прийняла дирекція 30 учеників укінчивших VI. класу школи народної на курс приготавлючий і 38 учеників на перший рік семінарії. Персонал учительський складає ся з директора, катихита, двох учителів і одного доходячого помічника.

— Півсотний ювілей смерті Фридерика Шопена припадає як-раз в сїй дїнь: нині Шопенове тіло спочивало на катафальку в Парижі — і нині цілий світ згадує пам'ять того славного п'яніста і композитора, великого поета тонів, на-пів Поляка, на-пів Француза.—Фридрих Шопен родив ся 1. марта 1809 в Желязовій Воли коло Варшави з неможливої родини. Батько єго був Французом, але Фридрих, зростаючи серед польского народу, чув ся Поляком. В 9 році житя почав учити ся гри на фортеп'яні від Чеха Живного, відтак зняв ся образованєм талановитого хлопця кн. Радзівіла. В 16 році житя почав молодий Шопен учити ся композиції від директора варшавської консерваторії Ельзнєра, потім виїхав до Німеччини, а 1892 р. виступив публично з концертом у Відні. По довшій побуті у Відні поїхав він в 1831 р. до Парижа і там жив і komponував до смерті. Вже 1837 р. проявили ся у него симптоми грудної недуги і она звела його зі світа дня 17 жовтня 1849 р. По якій лагодил ся сировадити сего року єго тіло з Парижа до Кракова, але якось сего не довершили.

— »Здобутє Трої«, опера Гектора Берліора буде виставлена на сцені парискої опери в дні 15. падолиста. Великий троаянський кін є вже на укінченю. Єго роблять в окремій на сю ціль призначеній робітні після опису в Іліяді. Довгий він є на 5 метрів а високий на 7. Єго

нутро може помістити в собі доволі багато людей.

— **Лев XIII.** післяв жінці президента французської республіки, пані Любе, дуже цінний дарунок: рожанець з агатів оправлених в золото. Сей дар привіз до Парижа один з визначніших представителів французького духовенства. Папа Лев XIII. знає вже від давна родину президента, з часів, коли був нунциєм в Баварії і затримувався по дорозі в Монтелімар.

— **«Гир»!** Забув ся бойко з Синевідска тай крикнув в Сколім при контрольному зборі «е!» замість «гир»! Деж пак, два роки вже як з війська вийшов, то й забув ся. Другий бойко, хоть забув ся, то таки зараз пригадав собі і як іно крикнув «е!», зараз же виразнійше поправив «гир»! Та оно нічо вже не помогло: обох їх сердег тай ще одного мазура, що крикнув «естем», зараз казав офіцер закувати, віддав їх жандармерії; у жандармів пересиділи цілий день, а потім відставлено їх до гарнізонного арешту до Перемішля. Річ ясна, що нашим бойкам не сніло ся демонструвати против «k. u. k. Armee». А прецінь, аби провинитись, потрібно злого наміру!

— **Секвестратор.** До «Słowa Polsk-ogo» пишуть: В Ілові, жидацького повіта, в одному з найбідніших сіл Галичини, явив ся минулого тижня секвестратор податковий, Енгель, а користаючи з урядової шанки, допускав ся нелюдських вибриків при секвестрованню рухомого майна хлопців за неуплачені податки. Панок сей, стрінувши мужика, що їхав в поле по бульбу, забрав йому половину воза хоть мужик просив, щоби секвестратор дозволив ему зложити належних чотири злр. у війта, або щоби засеквестрував ему худобу, а лишив в спокою віз, що тепер селянинові дуже потрібний з причини слоти. Енгель забрав з собою половину воза; просьби не помогли. Другому мужикови випряг Енгель коні з воза і забрав з собою. А предсі власть не висилає сего пана на те, щоби збиткував ся над людьми, що в тім глухім куті борять ся в тяжкій праці з бідю і нуждою.

— **Против послів Кракова, Соколовського і Вайгля** скликає старшина цехів і християнських репрезентацій віче до Кракова на п'ятницю, дня 27. с. м. До відомости наших читателів додамо, що краківські цехи суть великою силою при виборах. На розказ голови цеху всі члени являють ся, як один муж, до голосованя. Нам звісно приміром, що при останнім виборі з міста Кракова старшина різницького цеху розпоряджав 800 голосами, що упали на Соколовського. На віче се, що відбуде ся о год. 6. вечером візвано обох послів. Віче се організує ся з причини підпису послів на інтерпеляції Бика і Рапапорта в справі убиства Гільзнера. — Дня 25. с. м. відбула краківська, університетська молодіж комерс, на котрім ухвалила резолюцію против краківських послів, за те, що підписали інтерпеляцію.

— **Демонстрації в Чехах.** З Всетіна (Моравя) доносять: Товпа, зложена з 600 до 800 осіб, по більшій частині людей з найнижньої верстви, перетягала вечером через місто з сльївами і криками, причім вибивано шиби в жидацьких домах. В деяких домах поломано домашню обстанову. На жандармів кидано каменями. Жандармерія стрілила до товпи і убила на місці двох демонстрантів, двох ранила тяжко а 15 легко. Товпа розбігла ся, але небавом згромадила ся на ново і почала кидати каменем, а навіть стріляти. Коли староста явив ся з відділом піхоти, демонстранти опустили площі. Ув'язнено дві особи. — В Берні, Ічині, Пардубицях, Раконицях прийшло також до демонстрацій, однак перебіг їх був зовсім спокійний.

— **Добра жіночка.** Іван Сотник, столяр, примірний муж, що в кождо суботу приходить до дому, лежить від кількох днів в дома хорий на запалене легких. Нині рано почала з ним его жінка сварити ся, що за довго вилежує ся і що хіба з ліниства не ходити на роботу. Хорий, дуже ослаблений, не відповідав зразу на з'їдливі докори Ксантини, а се так роз'ярило її, що вхопила сокиру і ударила его сильно о бухом в голову. Стация рятункова мусіла занятись бідним мужем. Язю-жінку ув'язнено.

— **Веселі відносини** панують на іспанських залізницях. Коли недавно поїзд з Мадриту прибув на одну з поменших стаций, застав її опорожненою. Ані сліду начальника, урядників і служби! Керманіч поїзду, з страху перед катастрофою, задержав поїзд, а один з пасажирів, телеграфічний урядник, запитав обі сусідні стации, чи тори вільні. Доперва в дві години пізнійше явив ся будник, сильно підхмелений і зарепортував, що пан начальник; урядники і служба суть на хрестинах в сусідній селі, але находять ся в такім стані, що служби повнити не можуть.

— **Рабін Польної, др. Гольдбергер,** на котрім тяжить підозріне, що був втаємничений в ритуальне убийство Гільзнера, опустив нагло Польну в день оголошеня інтерпеляції антисемітських послів в парламенті. В Польній незвістно, куда удав ся занепокоєний рабін. Про сю утечу рабіна доносить краківський «Głos Narodu».

— **Добру науку турецьким властям** дала Швайцарія. Шпіонажа в Туреччині розвинена в незвичайних розмірах. Турецькі, поліційні власті відкривають не тільки дійствні заговори против султана, але в разі потреби відшукують такі заговори, котрих ніколи не було, щоби видусити як найбільше гроша від султана, котрому о нічо більше не ходить, як тільки о житє. Кантон женеvський прийшов на слід таких шпіонів і фальшивників заговорів і скоро лише мав докази в руках, видалив з краю турецького підданого Багатезі. Показало ся, що він був провокатором турецького правительства. Дня 18. с. м. видалено також з женеvського кантона двох Французів, Паскаля і Форіята, що були сюда вислані зі сторони турецького правительства з порученя султана, щоби там осілих Молодо-Турків під якими небудь ложними позорами заманити до Туреччини і видати до рук турецьких властей. З причини тих видалень панує в молодотурецьким сторонництві велика радість. Швайцарія заслужила собі сим фактом на велику симпатію у всего цивілізованого сьвіта.

— **Новий сирий матеріал до виробу спиритусу.** Французи хочуть робити проби з ужитем кактусу «runcia» знаного під назвою берберийських грушок, до виробу спиритусу. Сей рід кактусу росте у великій кількості в полудневих департаментах Франції, і в її африканських колоніях. Не вимагає він багато заходу, бо росте між скалами, і то в таких місцях, де соняшна спека унеможливує житє інших рослин. В таких обставинах розвиває ся навіть дуже добре. Таким чином землю непридатну до засівів можна буде дуже добре використати. Сеєї кактуси мають в собі тільки соку, що він уратував вже чираз житє подорожним в пустині. Коли стоїть кілька днів, починає ферментувати і з 1 клгр. соку витворює ся 45—60 гр. чистого алькоголю, що має дуже милий запах. На однім гектарі можна засадити 90—100 рослин, а кожда з них видає 100—200 клгр. овочів. Тому з одного гектара неужиточного кущика землі можна дістати 500—700 літрів чистого алькоголю і то без великої праці.

— **Арабські пословиці.** Дневник «Corsege di Napoli» заміщує в дописі зі Сходу між иньшими сеєї характерні гадки і пословиці арабські: Чоловік, се міст, по котрім переходить всьо: добре і лихе. — Хто має в жолудку кости, того вони далять. — Зверху мармор, в середині гниль. — Питай о раду не ученого, але досвідченого. — Як хочеш гасити огонь, то знай, що можеш попарити ся. — Двох днів не удвигнеш в руці. — З одноокими будь одноокий. — І найпоганіша малпа є чудовою в очах родичів. — Ліпший птах в руці як обіцана коза. — Язик, се лише кусник мяса: але крутить ся так, як схочеш, а зможе навіть отроїти. — У найтїснійшій навіть хаті помістиш сто приятелів. — Реса не виповнить порожньої кириці. — Яка душа, такий язик.

— **Брак служниць** дає ся відчувати раз-у-раз частійше в Получених Державах північної Америки. Пані нарікають, що помимо високої платні не можуть дістати нікоївок, кухарок, прачок і п. служниць. Тамашні дневники бідкають ся над тим браком і старають ся пояснити собі его причини. Найрозумнійше пояснює собі орган німецько-американський, що виходить в Новім Йорку. — Причину добачує він в раз-у-раз слабшій еміграції європейській. Тамашні жінки є «до нічого», на всіх сусільних становищах думають лише про те, аби вистроїти ся і забавити ся. Домашні занятя не припадають їм до смаку. Американка «чистої крові» не хоче мати дітний, бо за багато з ними роботи, волиять їсти в реставрації, бо не треба мішати ся до кухні, шукає хати з опалом, теплою водою і всякими вигодами, яких доставляє господар, від рани до вечера колише ся у фотелі та читає книжки, коли чоловік або батько працюють на неї в поті чола. Хто оженив ся з такою салюновою рослиною, не зазнає родиноного шастя. З другого боку бідні дівчата волять робити у фабриках, де бодай оцінять їх роботу як слід, бо така пані, не то що насадить на неї всякої всячини як на вола, але ще й сварить цілий день і ніколи не признаєть єї праці. Матеріялом на служницї були емігрантки з Європи, коли однак еміграція зменшає ся, брак служниць в Америці дає ся в знаки.

— **Ц. к. Дирекция залізниць державних у Львові** оповіщує:

Газета Львівська оголошує публичне розписанє доставки деревляних матеріялів, яких ц. к. Дирекция залізниць державних у Львові буде потребовати на рік 1900.

Дотичні оферти, зладжені на приписаних блянкетах, належить внести найпізнійше до 15. падолиста с. р. до години 12. в полудне до згаданої ц. к. Дирекції у Львові, де можна получити близші услівя сеї доставки, як і дотичні взори оферт.

Наука, штука, література.

«Будучність» ч. 8. з 15. жовтня 1899 містить: 1) Був кінв, та з'їздив ся! — 2) Австрій-

ска конституція а Русини (далі). — 3) Слово правди про наші партії — допись з провінції. — 4) З життя українського духовенства — допись з України. — 5) Вірші С. Обуховця: 1) Російський лад, 2) Сучасна Україна. — 6) Психологічні елементи галицько-руського москвофільства (далі). — 6) Політичний огляд. — 8) Фейлетон: Згідливі сусіди — новеля Розеггера.

Передплата на «Будучність» вносить до кінця 1899 р. 3 зр. а. в. — а хто заплатити передплату, одержить також всі попередні числа від 1-го. Адреса: Редакция часописи «Будучність» у Львові, ул. Длугоша ч. 21. П. поверх.

ПРОМИСЛ, ТОРГОВЛЯ.

Дирекция «Краєвого Союзу кредитового» стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові, запрошує отсим до приступлення в члени стоваришеня. Членами «Краєвого Союзу кредитового» можуть бути особи фізичні, як також товариства, громади і брацтва церковні. — Один уділ членський 25 зр. — Кождий член може мати більше уділів. При складанню першого уділу належить зложити вписове на резервовий фонд в квоті 1 зр.

«Краєвий Союз кредитовий» приймає вкладки ощадности на $4\frac{1}{2}\%$ та уділяє кредит руским товариствам кредитовим на $5\frac{1}{2}\%$.

Иньші особи можуть користати з кредиту в «Краєвм Союзі кредитовім» на 7% .

Льокаль «Краєвого Союзу кредитового» у Львові: Ринок ч. 10., I. поверх (дім «Просьвіти»). Години урядові: від 11-ої перед полуднем до 1-ої по полудни кождого дня крім неділі і руских сьвят.

Телеграми.

Відень, 26. жовтня. На засіданню виконуючого комітету правиці осуджено сцени, ангажовані Чехами в парламенті, з огляду на небезпечність, яка грозить правиці, коли такі авантюри повторять ся. Подібних сцен не належить в будучности провокувати. Рівнож рішено щоби становизко, яке поодинокі клуби мають займати зглядом кождої акції правительства, було вперед обговорене і ухвалене в виконуючим комітеті правиці.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Поезия і проза

(Далі.)

«Пошукай собі... А ему нагадуєть ся знад-на «Лоскотарочка»... Чогож то єї очи так его переслідують, що й у сні не дають спокою?»

І знов причуваєть ся ему голос матери: «Ні сину. Ти не любиш єї. Вона заморочила тобі голову, а ти й бігаєш за нею, як кіт за салом. Не гнівай ся за невчене слово — як хочеш скажу чемнійше: як метелик за цвїтом. Та застановись сам над собою, а пізнаєш, що мама правду каже... Омана тільки... Розглянь ся, отямиш ся, а мені нанитай иньшу невістку...

Щож се за передвчасні галюцинації? І Стефан прокидаєть ся з задуми. Відганяє докучливу мрію і... засипляє...

Думки аж набивають ся до голови... будучність... концерт... дебют на високу скалю. Боже мій... ту рішить ся... моя доля... Одно повожденє і... пан над панамми...

Концерт удав ся над сподіванє славно і згромадив страшенний здвиг публики. Уривок з опери визвав бурю оплесків... Евеліна прямо поривала і «плїнила» серця слухачів. Навіть сам дірігент, прислухуючи ся до знаменитої інтерпретації свого власного твору, як причарований задивив ся в очи гарної Лоскотарочки і коротеньку хвилю перестав був правити батутю. Але серед загального одушевлення уйшла «неформальність» уваги публики... Окликам: «Славно!», «автор!» — не було кінця. Серед загального ентузіязму директор музичного товариства вручив панні Евеліні лавровий вінець з подякою за єї ласкавий виступ, а авторови «Лоскотарочки» подав в дарі елєгантне etui з гебановою батутю. І знов сая заgrimіла від оплесків. Стефан подав шармантсько руку панні Евеліні і випровадив єї на естраду. Держачи себе за руки відклонювали ся публиці на всі сторони. Так мусили дякувати кілька разів за оплескуване признанє, овацію. Очи дебютантів сияли від радости... Їх погляди стрічали ся і наче порозу-

мівали ся між собою умовленими тайними знаками... Знаток фізйономії міг дещо вичитати в очах гарної сьпівачки і молодого дірігента. Зависні й догадливі дами з публіки слідили з великим заінтересованем граційозні рухи «артистичної пари» і переглядалися значно по собі, начеб мали їм ворожити — недалеко по дружє.

А чийсь очи не могли спокійно дивитись на такий триумф вродливих дебютантів і.. опустили ся до долу... Стефан зішшов з естради зі слезами радості в очах. Підійшов до него сам редактор «Стріли» і сердечно стиснув его руку.

— Гратулюю — сказав. — Більше за мої слова сказала вам нині зібрана ту публіка...

З горячковою цікавістю вижидав Стефан другого дня появи ранішнього числа «Стріли», де надіяв ся найти справозданє із вчорашнього концерту. Рад був ще раз вичитати з чорного на білім публічну опінію про свій удачний дебют. (Далі буде).

Послідні вісти.

На початку нинішнього засідання Палати послів шеф міністерства фінансів предложив закон в справі регуляції платні державних слуг. Пп. Бернер і тов. виступають з внесенем жадань вибору комісій в цілі переведення слідства по причині кровавих забурень на Моравії. Запитують правительство, що оно гадає зробити із сею справою, аби запобічи дальшому проливи крови, жадають наглого трактованя внесеня. Коли забрав далі голос Крамарж, ціла німецька лівця вийшла із салі. Зміст его мови є, що визвано до боротьби цілий чеський нарід — він підіймаєть ся тої боротьби і доведе єї до кінця.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.	приходить о годині		посп.	особ.	відходить о годині	
	6:10	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова		155	6:20	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	6:50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно		208	6:15	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
	7:10	з Зимної-води		245	6:30	» » » дв. Підзамче	
	7:40	з Янова		830	6:30	до Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави	
	7:55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия			8:45	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа	
	7:44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче			9:10	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)	
	8:05	» » на дв. головний			9:25	до Янова	
1:30	8:15	з Сокаля, Рави рускої			9:35	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.	
	9:00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.			9:53	» » » дв. гол.	
	11:15	з Ярослава і Любачова		10:10	до Беззця, Рави рускої, Сокаля і Любачова		
1:50	11:55	з Іцкан, Чернівців і Станиславова		12:50	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл. тільки в неділі і свята		
	1:01	з Янова			2:15	до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята	
	1:40	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно			9:45	до Іцкан (Ясс, Букарешту)	
2:20	5:15	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.		2:55	до Кракова (Відня) Хабівки ч. Ряшів		
2:35	5:40	» » на дв. голов.			3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
	5:55	з Сокаля, Беззця і Любачова			3:15	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.	
Ніч					3:20	до Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.	
8:45	6:10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова			3:26	до Брухович	
	6:20	з Іцкан, Сучави			5:25	до Ярослава	
		з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята		Ніч			
	7:58	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно		12:50	6:21	до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави	
	8:15	з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.			6:40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.	
	8:14	з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.			6:50	до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.	
	9:21	з Кракова (Відня, Берліна), Сянока, Пешту			7:00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
12:30	9:55	з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави			7:10	до Сокаля і Рави рускої	
	10:10	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.			7:20	до Тернополя дворець головний	
	10:08	» » на дв. голов.			7:42	дворець Підзамче	
	10:25	з Лавочного (Пешту) Хирова			7:47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900	
	10:30	зі Скольного, Калуша			8:35	» » » 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.	
	12:10	з Підволочиск на дворець Підзамче			9:10	» » » 1. чер. до 30. жов. в нед. і св.	
	3:05	» » на дворець головний		2:36	10:40	до Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави	
	3:30	з Кракова (Відня), Самбора, Сянока			10:50	до Кракова (Відня, Варшави), Сянока	
2:16	6:00				11:10	до Підволочиск, Бродів дв. головний	
					11:32	» » дв. Підзамче	
					4:10	до Кракова (Відня, Берліна)	
					5:50	до Брухович від 7. мая до 10. вересня	

ЗАМІТКА: Пера нічна числіть ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейскій рівнять ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзд.

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впреосв. Митроп. і Преосв. Еп. **Ординариатам** всіх трех єпархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі внаряди, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шнід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898 вносить:

Фонд резервовий	96.775 зр. 05 кр.	} 206.880 зр. 57 кр.
Резерва премій	64.263 „ 12 „	
Фонд основний	45.000 „ — „	
Резерва специальна	842 „ 40 „	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услівя обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1898 року вносили виплачені шкоди 527.790 зр. 67 кр. Поліси «Дністра» приймає Банк краєвий при пожитках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услівя, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту «Дністеръ», стоваришенє з обмеженою порукою, уділяє пожитки за оплатою 5 1/2 % і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%. Уділ членський вносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і пожитку дістати може тільки член обезпечений в «Дністрѣ». Інформації уділяє Дирекция листовно.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях де нема близько агентів «Дністра», приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупні:

Сьвітло церковне

впрост в фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в очках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посылках почт. в ціні по зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко ВІНО в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах.

78—?

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ

Драма з галицкого еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої 35 кр.

СВЕКРУХА

комедия в 3. актах з сільского жита.

Ціна книжки брошурованої 30 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА

історична трагедия в 5. актах — з другої половини XVI. віку.

Ціна книжки брошурованої 40 кр.

Конкурс на мужа

шутка в 5. актах з міського побуту.

Ціна книжки брошурованої 35 кр.

ЯБЛОЧНИКАР

комедия в 1. акті опрацьована після німецького.

Ціна книжки брошурованої 15 кр.

Сольо-терно

оповіданє з льотерийних пригод.

Ціна книжки 15 кр.

На поchtову пересилку 5 кр.

У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Галицкий Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженєм,

3 1/2% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

а всі инші находячі ся в обігу 4 1/2%. Асигнати касові з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекция.